

Utvärdering av personalutbildningen inom RFSU Stockholmsprojekt Sexualupplysning för unga nyanlända på HVB-hem

Citera gärna Centrum för epidemiologi och samhällsmedicins rapporter, men glöm inte att uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att du måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin

Box 1497, 171 29 Solna

ces@sll.se

Författare: Carin Engström

Stockholm februari 2017

www.folkhalsoguiden.se

Innehåll

Inledning	4
Kunskap	5
Möjlighet att tillämpa	6
Praktisk tillämpning	9
Upplevd nytta av utbildningen.....	10
Sammanfattning.....	12

Inledning

Under 2016 har Länsstyrelsen i Stockholms län stöttat ett projekt för kompetensutveckling på boenden för ensamkommande barn och unga kring sexualupplysning på lättare svenska för personal och unga. Projektet genomfördes av RFSU Stockholm och det går att läsa mer om detta i rapporten: Sexualupplysning för nyanlända på HVB (återfinns på Länsstyrelsens webbplats). Länsstyrelsen gav Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES) i uppdrag att följa upp den del av utbildningen som riktade sig till personalen på boendena.

Utbildningen kring sex och samlevnad för ensamkommande flyktingbarn, riktad till personal på HVB-hem, har utvärderats med hjälp av en för- och en efterenkät riktad till de som deltagit i utbildningen. Deltagande var frivilligt.

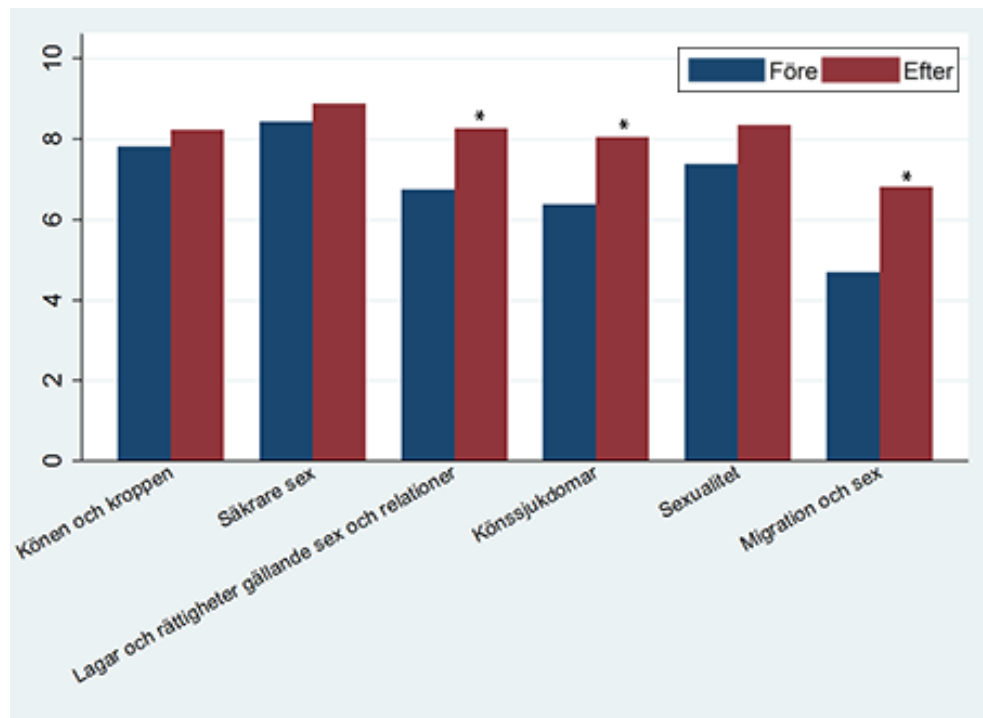
Förenkäten, som besvarades i samband med första utbildningstillfället, fylldes i av samtliga 32 personer som deltog den dagen. Efterenkäten besvarades i samband med personalmöten på respektive boende cirka 4-6 veckor senare. Då inte hela personalen deltog i dessa möten på alla hem besvarades efterenkäten av 17 personer (samtliga närvarande).

Flertalet skillnader i svar mellan före- och efterenkäten är signifikanta enligt Mann-Whitney rangsumma test (non-parametric), vilket markeras i diagrammen med en stjärna. Skillnaderna i svarsantal och osäkerheten kring i vilken utsträckning de 17 som svarat skiljer sig i från de 15 som inte svarat gör att det trots det är svårt att dra tydliga slutsatser kring förändringarna i svar mellan de två enkäterna. Resultaten redovisas nedan. De är uppdelade i fyra avsnitt som berör "Kunskap", "Möjlighet att tillämpa", "Praktisk tillämpning" samt "Upplevd nytta av utbildningen".

Under rubrikerna "Kunskap" och "Möjlighet att tillämpa" visas den genomsnittliga poängen som uppgivits på en skala från 0-10, där blå staplar är medelvärden från förenkäten och röda staplar från efterenkäten. Under rubriken "Praktisk tillämpning" och "Upplevd nytta av utbildningen" är staplarna istället antal personer som svarat alternativen 0-10.

Kunskap

Överlag uppger de som gått utbildningen att kunskapen är högre efter utbildningen än innan. Störst skillnad syns för kunskap kring "Migration och sex" följt av "Lagar och rättigheter gällande sex och relationer" och "Könssjukdomar". Det sammanfaller med att kunskapen kring dessa områden var lägre till att börja med, framförallt kring "Migration och sex".

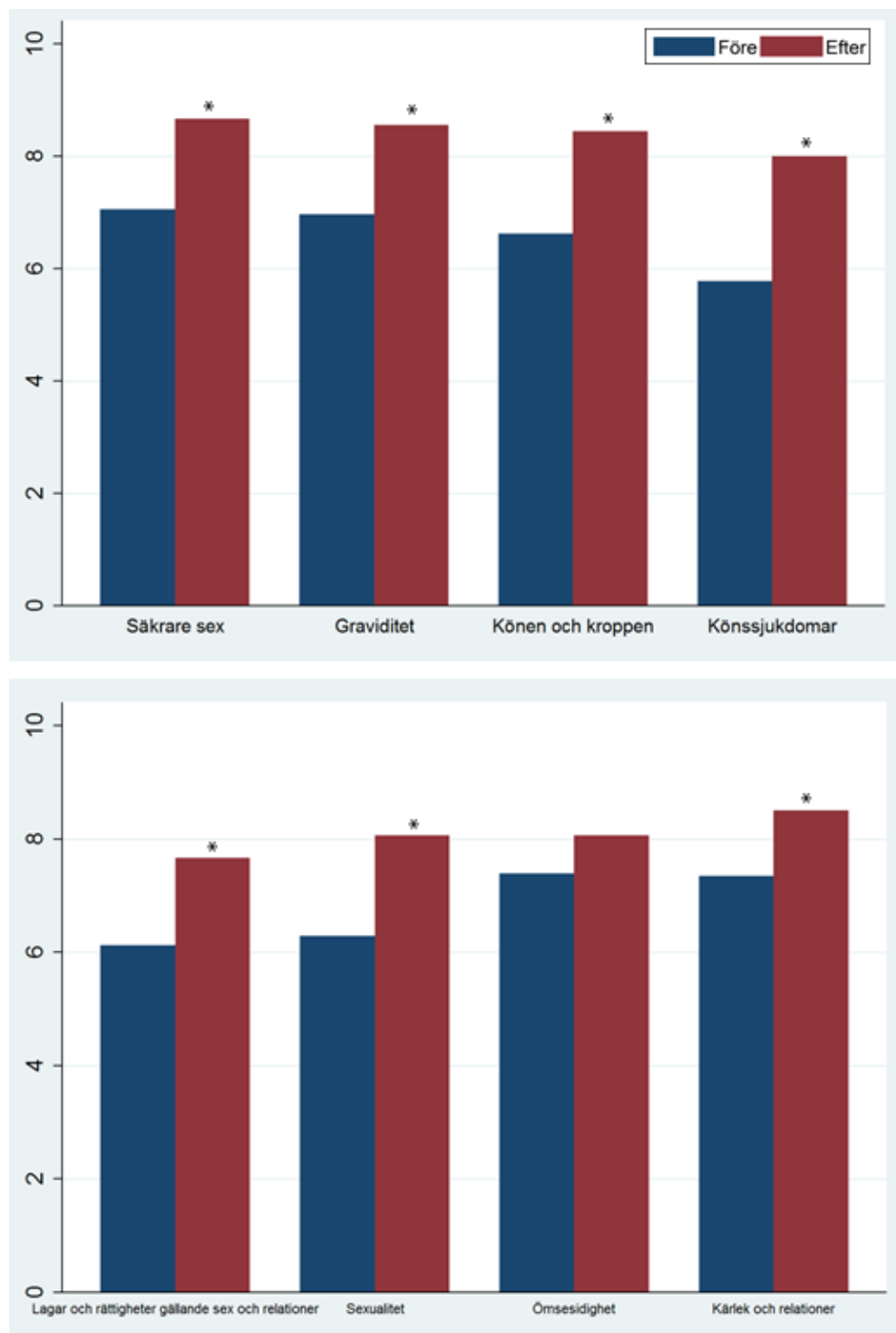

Figur 1. Hur stora upplever du dina kunskaper vara i följande ämnen?

* Skillnaderna i svar mellan före- och efterenkäten är signifikanta enligt Mann-Whitney rangsumma test (non-parametric)

Möjlighet att tillämpa

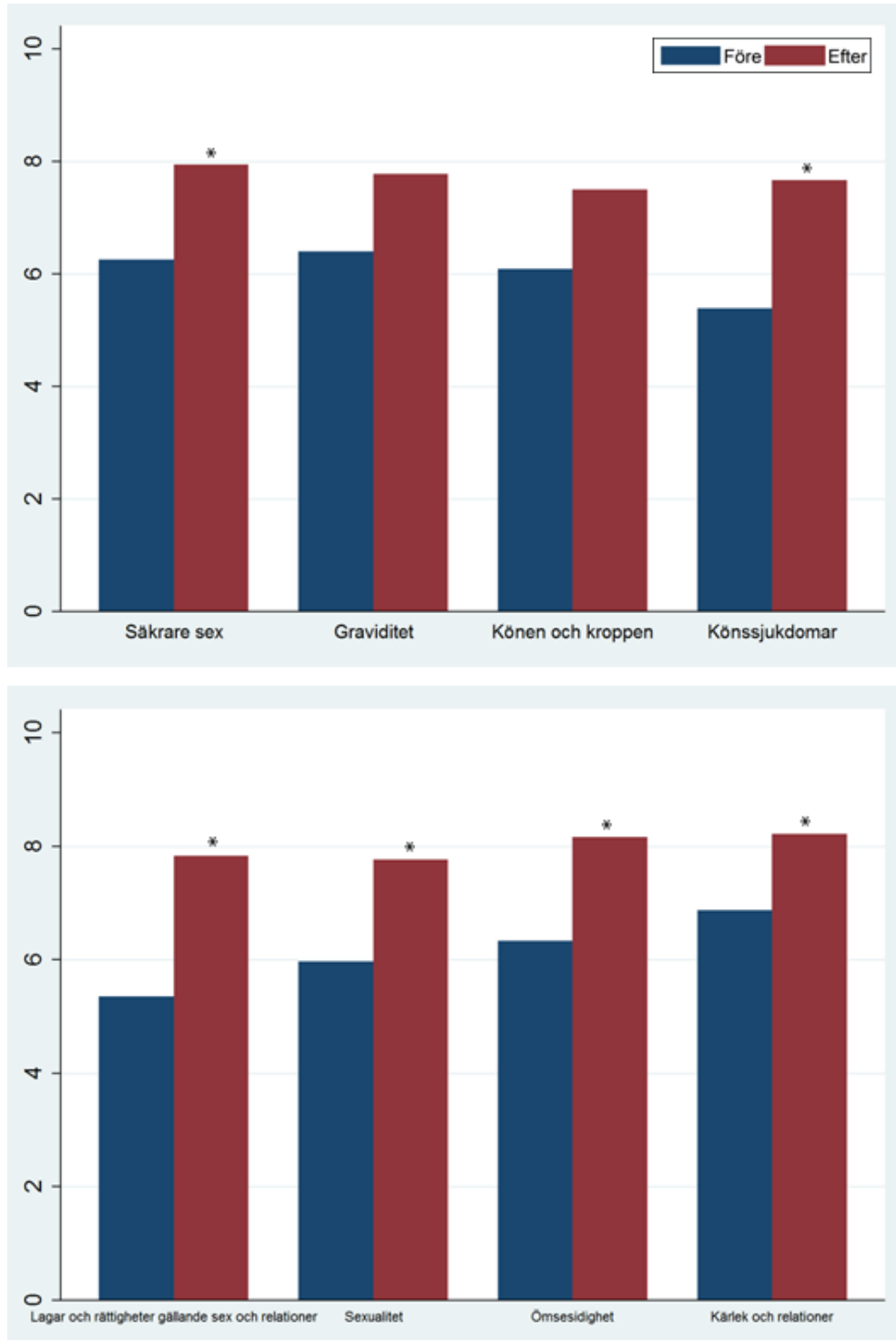
Den upplevda beredskapen för att besvara frågor från ungdomarna värderades innan utbildningen till 5,75-7,5 på en skala från 0-10. Efter utbildningen värderades beredskapen generellt sett högre och nivån jämnades ut mellan de olika områdena.

Figur 2. Upplever du att du har bra beredskap för att besvara frågor från ungdomarna kring följande områden?

*Skillnaderna i svar mellan före- och efterenkäten är signifikanta enligt Mann-Whitney rangsumma test (non-parametric)

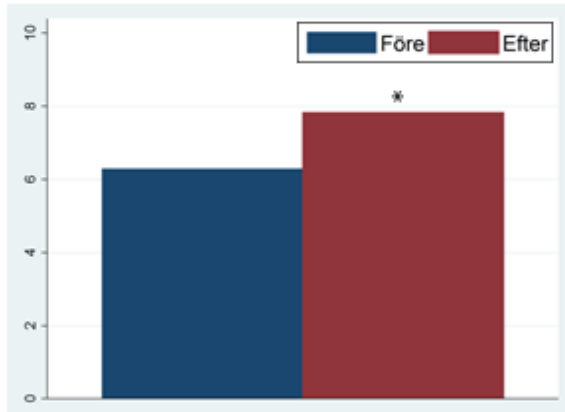
Beredskapen att initiera ett samtal med ungdomarna värderas till något lägre än beredskapen att besvara frågor innan utbildningen. Även här värderades den upplevda beredskapen högre efter utbildningen och skillnaderna i beredskap mellan de olika områdena jämnades ut.

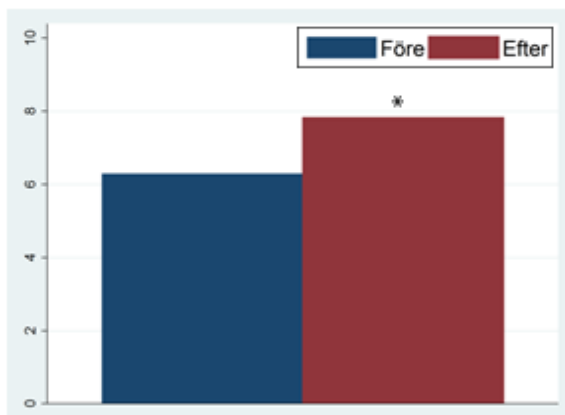
Figur 3. Upplever du att du har bra beredskap för att initiera ett samtal med ungdomarna kring följande områden?

* Skillnaderna i svar mellan före- och efterenkäten är signifikanta enligt Mann-Whitney rangsumma test (non-parametric)

Vetskapen om hur man ska agera både vid en sexistisk eller homofob kommentar/diskussion och om en ungdom blivit utsatt för sexuella övergrepp bedömdes till runt 6 på en skala från 0-10 innan utbildningen. Motsvarande siffra efter utbildningen var istället runt 8. Även kunskapen kring vart en ungdom kan hänvisas vidare bedömdes högre efter utbildningen än innan.

Figur 4. Vet du hur du ska agera om du uppfattar en sexistisk eller homofob kommentar eller diskussion?

Figur 5. Vet du hur du ska agera om du får kännedom om att en ungdom på boendet blivit utsatt för sexuella övergrepp?

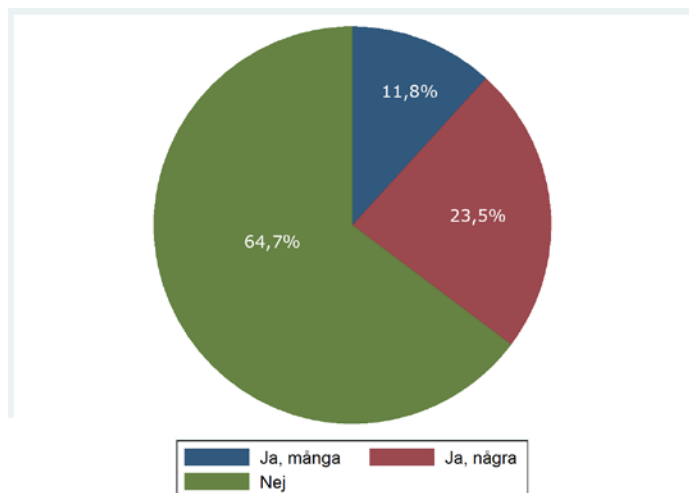

Figur 6. Vet du vart du ska hänvisa någon för rådgivning eller professionell hjälp gällande sex, kroppen och relationer?

*Skillnaderna i svar mellan före- och efterenkäten är signifikanta enligt Mann-Whitney rangsumma test (non-parametric)

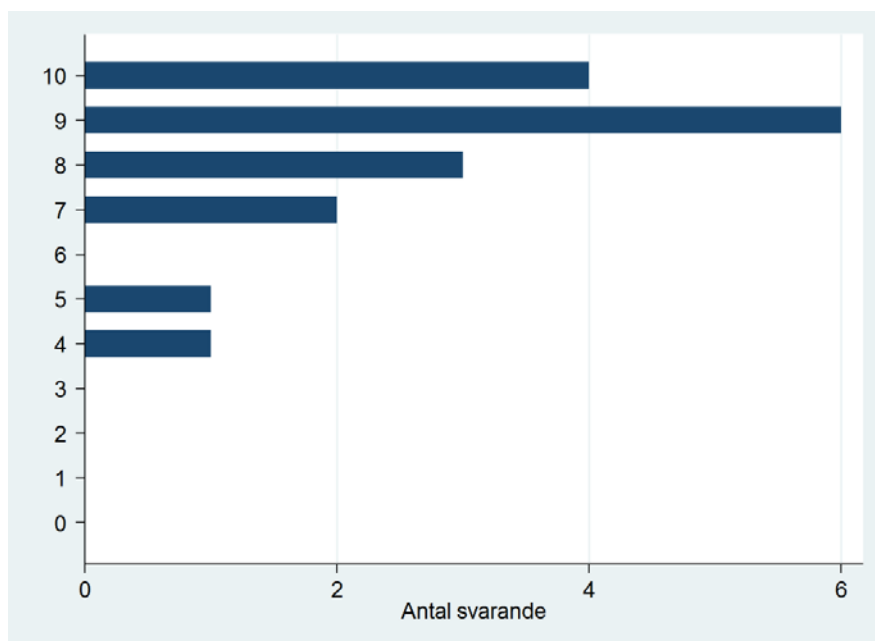
Praktisk tillämpning

Av de 17 personer som svarade på enkäten efter utbildningen uppgav 6 att de initierat fler gruppsamtal med ungdomarna än innan kursen. Två av dessa har initierat många fler gruppsamtal.

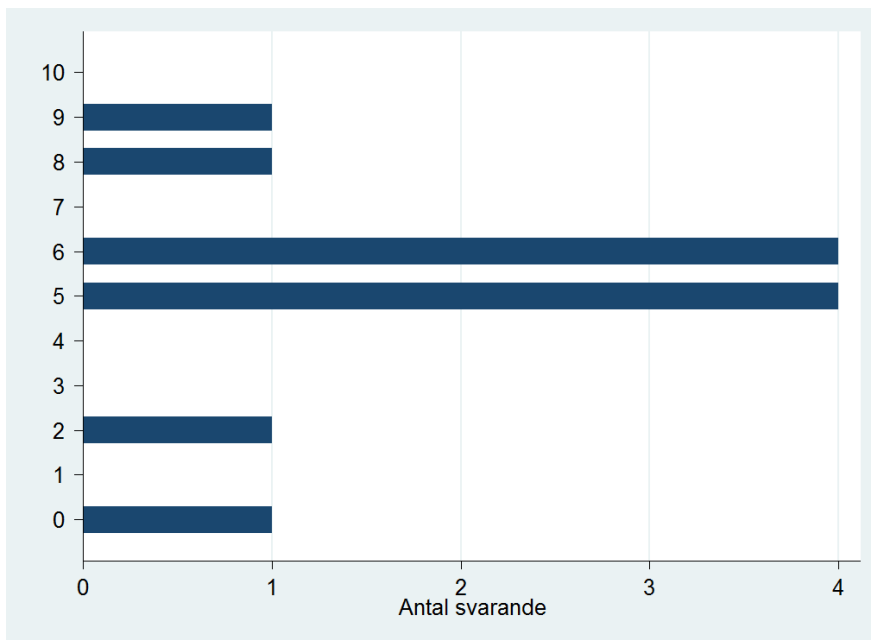
Figur 7. Har du efter utbildningen initierat fler gruppsamtal kring sex, kroppen och relationer med ungdomarna?

Förbättringen av förmågan att fånga frågan i flykten gällande sex, kroppen och relationer bedömdes av de allra flesta som 7 eller mer på en skala 0-10, där 0 motsvarar ingen förbättring och 10 väldigt stor förbättring.

Figur 8. Upplever du att utbildningen har förbättrat din förmåga att "fånga frågan i flykten" gällande sex, kroppen och relationer?

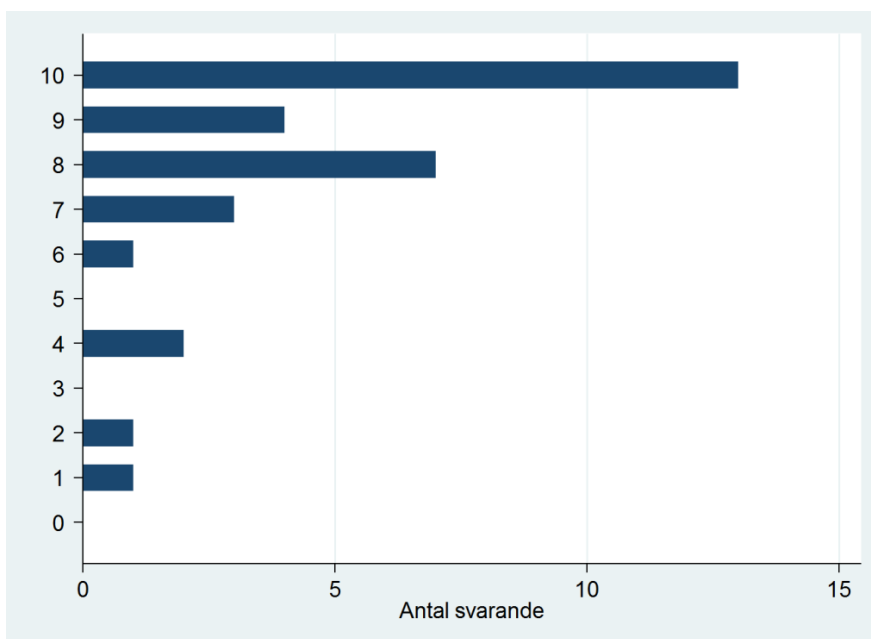
Arbetsrutinerna har ändrats som resultat av utbildningen enligt de flesta, men endast två personer uppger att det ändrats i hög utsträckning (högre än 6 på en skala 0-10)

Figur 9. Har utbildningen gjort att ni ändrat era arbetsrutiner inom arbetsgruppen?

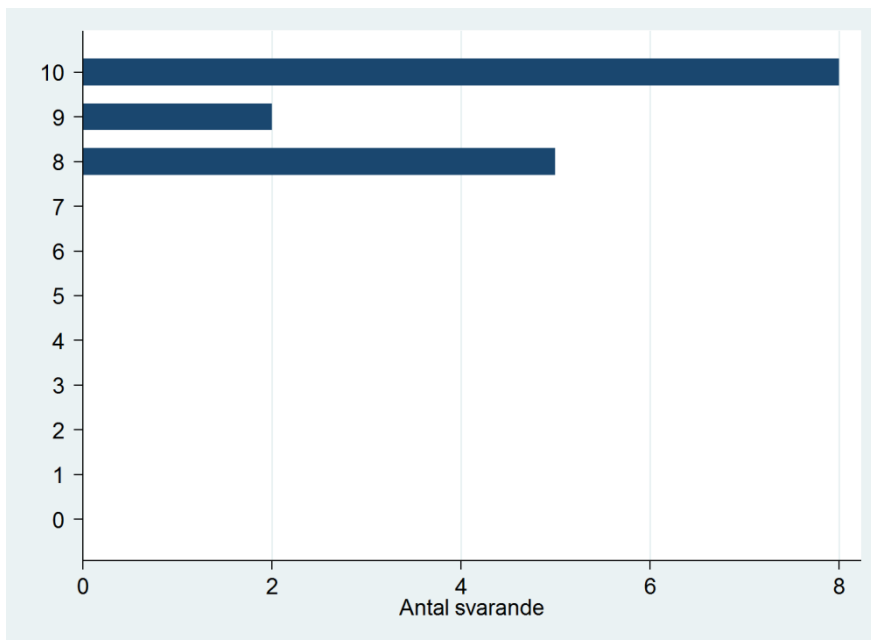
Upplevd nytta av utbildningen

Innan utbildningen fick deltagarna svara på frågan om de upplevde ett behov av utbildningen. Tre fjärdedelar av alla bedömde behovet som 8 eller över på en skala 0-10.

Figur 10. Upplever du att du har ett behov av utbildningen (och dess olika teman) för ditt arbete?

Efter utbildningen ställdes frågan om utbildningen varit relevant. De 17 som besvarade efterenkäten svarade alla att relevansen uppgick till 8 eller högre.

Figur 11. Har den här utbildningen varit relevant för ditt arbete?

TVå öppna frågor ställdes kring hur deltagarna uppfattade utbildningen: "Vad var mest värdefullt med utbildningen?" och "Saknade du något i utbildningen?". Flera nämnde som mest värdefullt att man fått bättre kunskap både kring ämnet och kring hur man hjälper ungdomarna. Dessutom lyftes ämnet "Lagar, regler och rättigheter" både som det mest värdefulla och som något man ville ha mer av.

Sammanfattning

Endast 17 av de 32 som svarade på förenkäten svarade även på efterenkäten. Det är svårt att veta hur väl de 17 som svarat är representativa även för de 15 som inte svarat och därför ska slutsatser kring förändringarna i svar mellan de två enkäterna dras med försiktighet. Tidsperioden mellan de två enkäterna var relativt kort, 4-6 veckor, vilket kan ha påverkat svaren, framförallt kring ändringar i den praktiska tillämpningen.

Generellt sett bedömdes såväl kunskaper som möjligheten att tillämpa och praktisk tillämpning som högre efter utbildningen än innan utbildningen. Kunskaperna kring migration och sex var lägre än kunskapen kring de övriga ämnena både före och efter utbildningen.

Både kunskapen och beredskapen kring ämnet lagar och rättigheter gällande sex och relationer var också relativt lågt innan utbildningen. Detta var också det ämne som lyftes fram i de öppna frågorna kring vad som var mest värdefullt och vad man ville ha mer av.

Överlag bedömdes beredskapen att besvara frågor och initiera samtal med ungdomarna samt vetskapen hur man ska agera i olika situationer som högre efter utbildningen. Skillnaderna mellan de olika områdena jämnades också ut.

Praktiskt uppgav ett flertal i efterenkäten att de ändrat sina rutiner på arbetsplatsen åtminstone i viss utsträckning, 6 av 17 uppgav att de hade initierat några eller flera gruppsamtal med ungdomarna och de flesta bedömde att de i hög utsträckning förbättrat förmågan att fånga frågan i flykten vad gäller sex, kroppen och relationer

